

Sygn. akt I NKRS 11/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Żmij (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z odwołania M. G.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr (...) z dnia 19 czerwca 2020 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w E., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2019 r., poz. 581, z udziałem A. Z.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 10 lutego 2021 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: KRS, Rada) uchwałą nr (...)/2020 z dnia 19 czerwca 2020 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w E., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2019 r., poz. 581, na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2019,

poz. 84 ze zm.) przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie A. Z. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w E. (pkt 1 uchwały) oraz nie przedstawiła Prezydentowi RP wniosku o powołanie M. G., E. G. i M. K. do pełnienia urzędu na ww. stanowisku (pkt 2 uchwały).

W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wskazano, że na jedno wolne stanowisko sędziowskie zgłosiło się czterech kandydatów, w tym skarżąca i uczestnik postępowania. W celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady, Przewodniczący Rady m.in. wyznaczył zespół, który na posiedzeniu w dniu 10 czerwca 2020 r. przeanalizował zgromadzone w sprawie materiały, wysłuchał kandydatów, omówił wszystkie kandydatury, odbył naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska. Zespół biorąc pod uwagę treść art. 35 ust. 1 i 2 u.k.r.s. postanowił rekomendować na jedno wolne stanowisko kandydatury M. G. oraz A. Z..

W ocenie zespołu za rekomendowaniem kandydatury M. G. przemawiały (ocenione łącznie): oceny uzyskane na dyplomie ukończenia studiów wyższych i z egzaminu prokuratorskiego, bogate doświadczenie życiowe i zawodowe zdobyte na stanowiskach referenta prawnego, doradcy prawnego, a także referendarza sądowego oraz starszego referendarza sądowego podczas pracy w różnych wydziałach na szczeblu sądu rejonowego i sądu okręgowego, najdłuższy staż zawodowy spośród wszystkich kandydatów, biorących udział w postępowaniu konkursowym, szeroka wiedza prawnicza, ocena kwalifikacyjna, a także przeprowadzona rozmowa, w której kandydatka w sposób wyróżniający zaprezentowała swoją kandydaturę. Natomiast za rekomendowaniem kandydatury A. Z. przemawiały (ocenione łącznie): oceny uzyskane na dyplomie ukończenia studiów wyższych oraz z egzaminu sędziowskiego, które są najwyższymi ocenami spośród wszystkich ocen jakie uzyskali kandydaci biorący udział w postępowaniu konkursowym, kandydat jako jedyny spośród kandydatów biorących udział w postępowaniu ukończył aplikację sądową, bogate i wieloletnie doświadczenie zawodowe zdobyte na stanowisku asystenta sędziego oraz w wykonywaniu zawodu adwokata, zdobyte doświadczenie życiowe, szeroka wiedza prawnicza, oceny kwalifikacyjne, pozytywna opinia Kolegium Sądu Okręgowego w E., a także

przeprowadzona rozmowa, w której kandydat w sposób wyróżniający zaprezentował swoją kandydaturę.

Dalej w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wskazano, że Krajowa Rada Sądownictwa dokonując oceny kandydatów kierowała się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.k.r.s. i uwzględniła oceny kwalifikacji kandydatów, ich doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, opinie przełożonych, rekomendacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, opinię Kolegium Sądu Okręgowego w E. oraz Zgromadzenia Ogólnego Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w E., zaś po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy, KRS dzieląc stanowisko zespołu w części, postanowiła, że przedstawi Prezydentowi RP wniosek o powołanie A. Z. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w E..

Dokonując opisu kandydata A. Z. w uzasadnieniu uchwały, wskazano, że urodził się 31 stycznia 1980 r. w E.. W 2004 r. ukończył wyższe studia prawnicze na U. w T. z oceną bardzo dobrą. W trakcie studiów ukończył także, mające status studiów podyplomowych, studia europejskie w Centrum Studiów Europejskich im. (...) w T.. Od 1 września 2004 r. do 6 października 2005 r. wykonywał obsługę przedsiębiorstwa C. w E., natomiast od 7 października 2005 r. do 30 kwietnia 2006 r. pracował w Kancelarii Prawnej L. w E. na stanowisku prawnika. Od 2 maja 2006 r. był zatrudniony w Sądzie Okręgowym w E. na stanowisku asystenta sędziego. Po odbyciu pozaetadowej aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w E., złożył w 2008 r. egzamin sędziowski z wynikiem ogólnym plus dobrym. Uchwałą Okręgowej Rady Adwokackiej w [...]. z dnia 4 lutego 2009 r. kandydat został wpisany na listę adwokatów, prowadzoną przez tę Radę, a następnie uchwałą Okręgowej Rady Adwokackiej w [..]. z dnia 12 października 2009 r. został wpisany na listę adwokatów prowadzoną przez tę Radę. Od 12 listopada 2009 r. kandydat wykonuje zawód adwokata w ramach indywidualnej kancelarii adwokackiej.

W ocenie kwalifikacji A. Z. w zakresie spraw karnych wskazano, że kandydat w sposób rzetelny wypełniał swoje obowiązki obrońcy oskarżonych lub pełnomocnika strony. Składane pisma procesowe odpowiadały wymogom

formalnym, były rzeczowe oraz właściwie uzasadnione. Środki odwoławcze nie budziły zastrzeżeń pod względem ich wymogów formalno-prawnych. Nie stwierdzono naruszenia terminów procesowych, składane wnioski i środki zaskarżenia mieściły się w przewidzianych terminach zawitych dla dokonania tych czynności. Kandydat sumiennie przygotowywał się do prowadzenia spraw. Formułowane wnioski dowodowe, które w znacznej mierze znajdowały akceptację organów procesowych, skłaniają do przekonania, że kandydat doskonale znał przedmiot postępowania i podejmował swoje działania w trakcie rozpraw sądowych, gdzie zadawał pytania osobom przesłuchiwanym i reagował na zmieniającą się sytuację procesową. Kandydat jest osobą zdyscyplinowaną, ewentualne nieobecności na rozprawach lub posiedzeniach były sygnalizowane organom z wyprzedzeniem i usprawiedliwiane obiektywnymi okolicznościami. Kandydat podejmował decyzje procesowe adekwatne do zgromadzonych dowodów i miały one charakter korzystny dla reprezentowanych osób. W ocenie opiniującego kandydat posiada predyspozycje do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego.

W ocenie kwalifikacji A. Z. w zakresie spraw cywilnych wskazano, że kandydat rzetelnie wywiązywał się z obowiązków pełnomocnika. W wyznaczonych terminach wykonywał nałożone obowiązki, osobiście uczestniczył w zasadzie we wszystkich rozprawach. W toku postępowań często podejmował działania zmierzające do zawarcia ugody. Na rozprawach zadawał szereg pytań stronom, świadkom, uczestnikom postępowania w celu wykazania okoliczności korzystnych dla reprezentowanej przez niego strony. W większości spraw, ostateczny wynik sporu dowodził prawidłowości koncepcji prawnych, przyjętych przez kandydata. Pisma procesowe kandydata są zwięzłe, logiczne, rzeczowe, sporządzone poprawnie pod względem językowym i zawsze odpowiadały wymogom formalnym stawianym pismom sądowym. Kandydat dokonywał prawidłowej kwalifikacji prawnej prezentowanych stanów faktycznych, precyzyjnie określał przedmiot sporu, zgłaszał adekwatne wnioski dowodowe, odwoływał się również do orzecznictwa, co wskazuje na staranne przygotowanie stanowiska przedstawianego w interesie strony. Składane środki zaskarżenia cechuje profesjonalizm, zawsze określony jest zakres zaskarżenia, rodzaj zarzutów, postulaty. W ocenie opiniującej, kandydat posiada kwalifikacje do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego.

Dokonując opisu skarżącej w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wskazano, że M. G. urodziła się 28 stycznia 1978 r. w T.. W 2002 r. ukończyła studia prawnicze na U. w T. z oceną dobrą. Od 1 września 2002 r. do 31 grudnia 2002 r. pracowała w Urzędzie Miasta T. na stanowisku referenta prawnego. Po odbyciu pozaetatowej aplikacji prokuratorskiej w okręgu Prokuratury Okręgowej w T., złożyła w 2005 r. egzamin prokuratorski z wynikiem ogólnym dobrym. Od 1 września 2004 r. do 1 czerwca 2006 r. kandydatka pracowała w Policealnym Studium (...) w T. na stanowisku nauczyciela prawa. Od 1 marca 2006 r. do 30 kwietnia 2006 r. M. G. była zatrudniona w A. sp. z o.o. z siedzibą w B. na stanowisku doradcy prawnego. Z dniem 19 czerwca 2006 r. została mianowana referendarzem sądowym w Sądzie Rejonowym w E., gdzie wykonywała obowiązki w VI Wydziale Ksiąg Wieczystych I i IX Wydziale Grodzkim, III Wydziale Rodzinnym i Nieletnich, IV Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, V Wydziale Gospodarczym, X Wydziale Cywilnym, natomiast z dniem 1 lutego 2019 r. została mianowana starszym referendarzem sądowym w tym Sądzie w X Wydziale Cywilnym. Od 3 grudnia 2018 r. do 2 marca 2019 r. oraz od 15 marca 2019 r. do 14 czerwca 2019 r. kandydatka była delegowana do pełnienia obowiązków referendarza sądowego w Sądzie Okręgowym w E. w V Wydziale Cywilnym Rodzinnym. Kandydatka podnosiła kwalifikacje przez uczestnictwo w licznych szkoleniach oraz przez kurs z zakresu podstaw księgowości ukończony w 2004 r. z wynikiem bardzo dobrym, a także przez studia podyplomowe z zakresu ekonomii, finansów i zarządzania w postępowaniu upadłościowym ukończone w 2009 r. z wynikiem celującym.

W ocenie kwalifikacji M. G. wskazano, iż kandydatka kwalifikuje się do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego. W 2016 r. rozpoznała 849 spraw, w 2017 r. - 970, w 2018 r. - 10.351, zaś w pierwszym półroczu 2019 r. - 3.887. Efektywny czas pracy opiniowanej wyniósł w 2016 r. - 10,5 miesiąca, w 2017 r. - 10,3 miesiąca, w 2018 r. - 10,5 miesiąca oraz w pierwszym półroczu 2019 r. - 5,6 miesiąca. W 2016 r. na 37 skarg na orzeczenie referendarza sądowego uwzględniono 6, w 2017 r. na 35 skarg uwzględniono 8, w 2018 r. na 22 skargi uwzględniono 12, w pierwszym półroczu 2019 r. na 13 skarg uwzględniono 4. W referacie opiniowanej nie było spraw, w których zostałaby uwzględniona skarga na przewlekłość

postępowania, ani też spraw, w których doszłoby do stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. W badanych sprawach ujawniono nieliczne uchybienia, jednak ich ciężar gatunkowy jest niewielki i niektóre z nich mają charakter jedynie językowy czy redakcyjny. Orzeczenia spełniają wymogi pod względem językowym, zarządzenia są czytelne i sporządzone co do zasady komputerowo. Analiza przedstawionego materiału pozwoliła na pozytywną ocenę merytorycznego poziomu orzecznictwa kandydatki, mimo że badane sprawy nie były znacznie skomplikowane oraz miały powtarzalny charakter. W badanym okresie zmieniono lub uchylono średniorocznie 31% zaskarżonych orzeczeń kandydatki. Kandydatka wykonywała obowiązki w różnych wydziałach Sądu Rejonowego w E. i z obowiązków tych wywiązywała się co do zasady sumiennie. W wielu przypadkach wydłużenie czasu rozpoznawania spraw przez kandydatkę, nie było wynikiem opieszałości, ale przedłużającym się okresem wykonywania zarządzeń przez pracowników sekretariatu. Do zgłoszenia załączono także pozytywnie opinie służbowe.

Dokonując wyboru kandydata Rada uwzględniła poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w E. oraz miała na względzie, że Zgromadzenie Ogólne Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w E. wstrzymało się z opiniowaniem kandydatów, co nie stanowi przeszkody do rozstrzygnięcia niniejszego postępowania nominacyjnego. Kolegium Sądu Okręgowego w E. na posiedzeniu w dniu 9 grudnia 2019 r. pozytywnie zaopiniowało kandydaturę A. Z. oraz negatywnie zaopiniowało kandydaturę M. G..

O przedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie A. Z. zdecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności oceniane łącznie: bogate, piętnastoletnie doświadczenie zawodowe, szeroka wiedza prawnicza, poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w E., oceny uzyskane na dyplomie ukończenia studiów wyższych oraz z egzaminu sędziowskiego, podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez studia podyplomowe, a także oceny kwalifikacyjne, w których wysoko oceniono poziom wiedzy i doświadczenia zawodowego kandydata.

Rada wskazała, że M. G. posiada nieznacznie dłuższe doświadczenie zawodowe od A. Z., jednak uzyskała niższe oceny na dyplomie ukończenia studiów wyższych oraz z egzaminu prokuratorskiego, a także przedstawione do oceny akta

nie dotyczyły spraw skomplikowanych i miały powtarzalny charakter. Kandydatka jako jedyna spośród osób biorących udział w niniejszym postępowaniu nie uzyskała pozytywnej opinii Kolegium Sądu Okręgowego w E.. Dłuższe doświadczenie zawodowe kandydatki oraz ukończenie kursu z zakresu podstaw księgowości oraz studiów podyplomowych z zakresu ekonomii, finansów i zarządzania w postępowaniu upadłościowym nie mogły być okolicznościami przesądzającymi o uznaniu jej kandydatury za lepszą niż kandydatura A. Z.. Biorąc pod uwagę, że M. G. uzyskała niższe oceny na dyplomie ukończenia studiów wyższych i z egzaminu prokuratorskiego, ograniczenie praktyki zawodowej kandydatki do spraw nieskomplikowanych i powtarzalnych, sam fakt nieznacznie dłuższego doświadczenia zawodowego nie mógł skutkować przeważeniem oceny na korzyść kandydatki.

Powyższe okoliczności spowodowały, że w trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa 19 czerwca 2020 r. na kandydaturę M. G. oddano 3 głosy „za”, przy 1 głosie „przeciw” i 9 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów, zaś na kandydaturę A. Z. oddano 7 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i 6 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów. Mając na uwadze wyniki głosowania. Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwałę jak na wstępie.

W dniu 17 lipca 2020 r. M. G. wniosła odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr (...)/2020 z dnia 19 czerwca 2020 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w E., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2019 r., poz. 581. Na podstawie art. 44 u.k.r.s. w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. zaskarżyła uchwałę w całości, zarzucając:

1. obrazę prawa materialnego poprzez naruszenie art. 32 i art 33 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 35 ust. 1, 2, 3 i 4 u.k.r.s. w zw. art. 37 ust. 1 u.k.r.s. przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie prowadzące do nierównego traktowania ze względu na wiek, staż pracy, kwalifikacje i kompetencje zawodowe, dorobek zawodowy oraz doświadczenie życiowe, czego następstwem było niezastosowanie prawidłowych kryteriów wyboru

do oceny kandydatów na stanowisko sędziowskie i nieuwzględnienie wszystkich kryteriów, jakimi winna kierować się Rada przy wyborze określonego kandydata, a w szczególności niedanie prymatu szeroko rozumianemu kryterium kwalifikacji, tj. przede wszystkim doświadczenia zawodowego i życiowego, wykształcenia i wiedzy posiadanej przez kandydata, predyspozycji do wykonywania zawodu wiążącego się z takimi cechami, jak niezależność, umiejętność samodzielnego podejmowania decyzji, rzetelność w wykonywaniu obowiązków.

2. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj.:

1. art. 34 ust. 1, 2, 3 i 4 u.k.r.s. poprzez niewzięcie przez Radę pod uwagę opinii zespołu z posiedzenia zespołu KRS z dnia 10 czerwca 2020 r. i rekomendacji zespołu kandydatury skarżącej opartej na ustawowych kryteriach, tj. ocenie uzyskanej na dyplomie ukończenia studiów wyższych, z egzaminu prokuratorskiego, bogatego doświadczenia życiowego i zawodowego na stanowisku referenta prawnego, doradcy prawnego, a także referendarza sądowego oraz starszego referendarza sądowego podczas pracy w różnych wydziałach na szczeblu sądu rejonowego i okręgowego, najdłuższym stażu zawodowym; szerokiej wiedzy prawniczej oraz pozytywnej ocenie kwalifikacyjnej, a także przeprowadzonej rozmowy, w której w sposób wyróżniający skarżąca zaprezentowała swoją kandydaturę: co uniemożliwiło nie tylko rzetelną i fachową, ocenę kandydatów i faktyczny brak uzasadnienia zajętogo stanowiska przez Radę w dniu 19 czerwca 2020 r. podczas głosowania, a wzięcie przez KRS pod uwagę jedynie rekomendacji zespołu dla A. Z.,

2. art. 33 ust. 1 u.k.r.s. w zw. z art. 35 ust. 2 u.k.r.s. w zw. z § 18 ust. 1-11 Regulaminu poprzez dokonanie oceny kandydatury skarżącej bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i wnikliwego zbadania materiałów sprawy oraz dokonanie jej w sposób dowolny, niezgodnie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji skarżącej i konkurujących z nią kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, z niezachowaniem jasności, jednorodności i niezastosowanie jednolitych kryteriów oceny kandydatów na stanowisko sędziowskie; dla wszystkich

osób uczestniczących w konkursie kryteriów oceny, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego osoby wskazanej w pkt 1 uchwały, a nie skarżącej;

3. art. 42 ust. 1 u.k.r.s. poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały w sposób zbyt lakoniczny, zbiorczo traktujący wszystkich kandydatów i uniemożliwiający poznanie rzeczywistych motywów podjęcia uchwały, co uniemożliwia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których Rada uznała, że kandydatura skarżącej jest gorsza od kandydatury A. Z., oraz na tym, że materiał zebrany w procedurze konkursowej nie koresponduje z uzasadnieniem, a uzasadnienie tym samym nie zawiera cech dyskwalifikujących kandydaturę skarżącej.

W oparciu o powołane wyżej zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości, tudzież w części obejmującej pkt 1 uchwały i 2 w zakresie dotyczącym kandydatury odwołującej się i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa w odpowiedzi na odwołanie z dnia 18 sierpnia 2020 r. wniósł o oddalenie odwołania, jako opartego na chybionych zarzutach.

Uczestnik postępowania w odpowiedzi na odwołanie z dnia 21 sierpnia 2020 r. wniósł o odrzucenie odwołania z dnia 17 lipca 2020 r. wniesionego przez M. G. od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 czerwca 2020 r. numer (...)/2020 w zakresie pkt 1 oraz oddalenie odwołania w zakresie pkt 2.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie z uwagi na brak uzasadnionych podstaw podlegało oddaleniu w całości.

Na wstępie rozważań wskazać należy, iż zgodnie z art. 44 ust. 1 zdanie 1. u.k.r.s, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Z przytoczonego przepisu wynika prawo zaskarzania uchwał Rady podejmowanych

w sprawach należących do jej kompetencji, w tym w sprawach wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 u.k.r.s., tj. o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych w sądach administracyjnych. Stosownie do art. 44 ust. 3 u.k.r.s., do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem stosowania przepisu art. 87¹ k.p.c., ustanawiającym przymus adwokacko - radcowski w występowaniu przed Sądem Najwyższym. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej implikuje sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania.

W świetle art. 44 ust. 1 u.k.r.s., kognicja Sądu Najwyższego w sprawach z odwołań od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa dotyczących obsady stanowisk sędziowskich obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, a zatem Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydatów na stanowisko sędziowskie, ani decydowania o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziego, na co wielokrotnie zwracano już uwagę w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, a zatem winna ona podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych. Merytoryczna ingerencja Sądu Najwyższego w rozstrzygnięcia Rady jest niedopuszczalna, gdyż wkraczałaby w sferę szczególnego władztwa KRS, wynikającego z norm konstytucyjnych. Jednakże kontrola sądowa przestrzegania praw obywateli, w przedmiotowej sprawie wynikających z art. 60 Konstytucji RP, tj. prawa równego dostępu do służby publicznej, a zatem w sprawach prowadzenia

naboru na podstawie przejrzystych kryteriów selekcji kandydatów i obsadzania poszczególnych stanowisk w służbie publicznej, jest w myśl art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, konieczna. Kognicja Sądu Najwyższego w zakresie kontroli nad postępowaniem dotyczącym przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie na stanowisko sędziego, obejmuje w szczególności badanie, czy KRS przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydatów oraz procedur postępowania związanych z tą oceną i przedstawieniem wniosku Prezydentowi. Analiza tego, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, obejmuje również, kontrolę przestrzegania przez Radę innych wymagań prawnych, w tym np. ustawowych warunków powoływania na stanowisko sędziego, sprecyzowanych w ustawie Prawo o ustroju sądów powszechnych, czy też w ustawie Prawo o ustroju sądów administracyjnych oraz ogólnych reguł proceduralnych wynikających z ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania i wyznaczone przez ustawodawcę granice rozpoznania przez Sąd Najwyższy odwołań od uchwał KRS, należy poddać analizie zgłoszone w niniejszym postępowaniu zarzuty odwołującej się.

Krajowa Rada Sądownictwa w zaskarżonej uchwale zdecydowała się nie przedstawiać Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w E. M. G.. Z uzasadnienia Rady wynika, że na takie rozstrzygnięcie miał całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności przedstawione do oceny akta spraw nieskomplikowanych o powtarzalnym charakterze, brak pozytywnej opinii Kolegium Sądu Okręgowego w E., jak również niższe oceny ze studiów i egzaminu zawodowego. Rada wskazała, że fakt różnorodnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych nie mógł być okolicznością przesądzającą o uznaniu kandydatury skarżącej za lepszą niż kandydatura A. Z., który to kandydat posiada bogate, lecz krótsze niż skarżąca, piętnastoletnie doświadczenie zawodowe, szeroką wiedzę prawniczą. Nadto uzyskał poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w E., również podnosi kwalifikacje zawodowe, ale także uzyskał oceny kwalifikacyjne, w których wysoko oceniono poziom wiedzy i doświadczenia zawodowego kandydata.

Przechodząc do merytorycznej analizy podniesionych zarzutów w pierwszej kolejności należy odwołać się do art. 42 ust. 1 u.k.r.s., zgodnie z którym uchwały

Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia. Skarżąca zaś zarzuca uzasadnieniu uchwały skrótowość i ogólność, ale także sprzeczność zebranego w procedurze konkursowej materiału z treścią uzasadnienia.

Stosownie do przytoczonego przepisu uchwały Rady wymagają uzasadnienia, omawiana natomiast norma nie określa wymaganej treści, jaką uzasadnienie powinno zawierać. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się natomiast, że pisemne motywy uchwały Rady nie muszą być powtórzeniem całego zgromadzonego w sprawie materiału. Z tego też względu sporządzając uzasadnienie, jak również oceniając je należy kierować tzw. „zdrowym rozsądkiem”, mając na uwadze przede wszystkim funkcje i cele uzasadnienia. Mając na względzie prawną ochronę interesów uczestników postępowania przed Radą, należy przyjąć, że KRS nie ma obowiązku szczegółowego opisywania każdego z kandydatów do objęcia stanowiska sędziowskiego, wystarczające i wymagane jest bowiem dokładne przedstawienie zwycięzcy konkursu. Pozostali kandydaci znają własną sytuację, mogą zatem porównać ją z osiągnięciami kandydata wybranego przez Radę i samodzielnie ocenić, czy niewybranie go przez Radę było uzasadnione (wyrok Sądu Najwyższego z 27 sierpnia 2014 r., III KRS 38/14).

W przedmiotowej sprawie Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, iż brak jest podstaw do twierdzenia, że uchwała sporządzona została w sposób lakoniczny i zbiorczy. Niewątpliwe uzasadnienie zawiera charakterystykę każdego z uczestników, jak również wskazanie przyczyn, dla których wybrano A. Z., a także przesłanki nieprzedstawienia Prezydentowi RP kandydatury skarżącej. Tym samym uznać należy, że uzasadnienie zaskarżonej uchwały pozwala na poznanie motywów podjęcia uchwały. Wbrew twierdzeniom skarżącej, kryteria, jakimi kierowała się Rada podejmując decyzję o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP osoby M. G. z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego są dostatecznie i wyraźnie określone w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały, a także dodatkowo wynikają z pozostałej dokumentacji zgromadzonej w aktach postępowania. W ocenie Sądu chybiony jest zarzut braku korespondowania materiału dowodowego z treścią uzasadnienia w braku należytego jego uzasadnienia. Rada nie dopuściła się sprzeczności stwierdzając, że praktyka zawodowa niewybranej kandydatki ogranicza się do spraw

nieskomplikowanych oraz powtarzalnych oraz że nie uzyskała ona pozytywnej opinii kolegium sądu, bowiem w istocie takie są fakty, a znajdują one potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych w aktach postępowania konkursowego. Z powyższych względów za nieuzasadniony uznać należało zarzut naruszenia art. 42 ust. 1 u.k.r.s.

Na uwzględnienie nie zasługiwał również podniesiony przez skarżącą zarzut naruszenia art. 34 u.k.r.s. Krajowa Rada Sądownictwa rozpatrując i oceniając w przedmiotowym postępowaniu konkursowym kandydatury zgłoszone na wolne stanowisko sędziowskie dysponowała obszerną dokumentacją dotyczącą poszczególnych osób biorących udział w konkursie oraz protokołem i stanowiskiem zespołu członków Rady. Wbrew niczym nieuzasadnionym twierdzeniom odwołującej się, Rada nie naruszyła obowiązujących przepisów uwzględniając stanowisko zespołu co do wybranego kandydata i nie dzieląc go w zakresie kandydatury skarżącej. Nie ulega wątpliwości, że wypracowane w oparciu o bezpośrednią rozmowę z kandydatką oraz w zetknięciu ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją stanowisko zespołu jest niezwykle pomocne przy podejmowaniu przez Radę uchwały o przedstawieniu lub też nieprzedstawieniu Prezydentowi RP kandydatów do objęcia urzędu sędziego. Zauważyć przy tym trzeba, iż omawiane stanowisko zespołu członków Rady nie ma wiążącego charakteru, gdyż w myśl art. 3 ust. 1 pkt 1 u.k.r.s., to nie zespół lecz Krajowa Rada Sądownictwa jest organem uprawnionym i kompetentnym do występowania z wnioskami o powołanie na wolne stanowiska sędziowskie. Rada wyłaniając zwycięzcę konkursu dokonała zaś samodzielnej oceny wszystkich uczestników postępowania, czemu dała wyraz w uzasadnieniu swojej uchwały.

W ocenie Sądu Najwyższego przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały ocena kandydatury M. G., wbrew odmiennemu stanowisku skarżącej, jest wynikiem wszechstronnego rozważenia przez Krajową Radę Sądownictwa wszystkich aspektów sprawy i nie można przypisać jej sprzeczności z prawem, w tym zwłaszcza z art. 33 ust. 1 oraz art. 35 ust. 2 u.k.r.s. Zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wyjaśnienia dotyczące przedstawienia kandydatury A. Z. i nieprzedstawienia Prezydentowi RP kandydatury skarżącej do objęcia urzędu sędziego świadczyły o tym, że na treść takiego rozstrzygnięcia sprawy decydujący

wpływ miała całościowa i wszechstronnie przeprowadzona ocena wynikająca z łącznego zastosowania właściwych kryteriów, poparta zgromadzonym w sprawie materiałem. Zdaniem Sądu nie ulega również wątpliwości, że zastosowane wobec kandydatów kryteria były jednolite i jasne w stosunku do wszystkich kandydatów.

Z zaskarżonej uchwały wbrew twierdzeniom skarżącej wynika, iż oceny ze studiów czy egzaminów zawodowych nie miały charakteru kryterium decydującego. Były jedynie składnikami oceny całościowej, podobnie jak doskonalenie zawodowe, czy też zdobyte przez kandydatów doświadczenie - chociaż o różnorodnym charakterze z racji na wielość wydziałów, w których pracowała skarżąca, to sprawy poddane pod rozstrzygnięcie odwołującej się były nieskomplikowane i powtarzające się. Rację miała również Rada, iż wybrany kandydat ma bogate doświadczenie zawodowe i szeroką wiedzę prawniczą, biorąc pod uwagę sporządzone na jego temat oceny kwalifikacji. W kontekście powyższego słusznie Rada uznała, że choć nieznacznie dłuższy, to nie może być przemawiający na korzyść skarżącej czas jej pracy.

Kolejnym decydującym kryterium uwzględnionym przez Radę było poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w E., którego to poparcia skarżąca nie uzyskała.

Odnosząc się do pozostałych twierdzeń i zarzutów nie ma racji odwołująca się, że w procedurze konkursowej nie brano pod uwagę delegacji do Sądu Okręgowego w E., czy też opinii sporządzonych przez poszczególnych sędziów. Dlatego też Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że w procedurze konkursowej, w której udział brała skarżąca uwzględniono wszystkie dostępne i możliwe kryteria wyboru, jakimi kierować powinna się Rada przy wyborze kandydata.

Rozpoznając podniesione przez skarżącą zarzuty naruszenia postanowień Ustawy Zasadniczej Sąd Najwyższy miał na względzie art. 60 Konstytucji RP, który chroni przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie samą ocenę kwalifikacji, czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach postępowania konkursowego. Kontrola sprawowana przez Sąd Najwyższy nie może i nie stwarza podstaw do wkraczania w zakres kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa, ponieważ mogłoby to oznaczać naruszenie konstytucyjnych uprawnień i kompetencji Rady wynikających z art. 179

Konstytucji RP. Ochrona sądowa udzielana kandydatowi na określone stanowisko sędziowskie, obejmuje kontrolę postępowania przed Radą pod względem jego zgodności z prawem, a więc musi być ograniczona do oceny zgodności z prawem zastosowanej *in casu* procedury oceny kandydatury bądź kandydatów i w efekcie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie lub odmowy objęcia danego kandydata takim wnioskiem.

Artykuł 32 ust. 1 Konstytucji RP statuuje zasadę równości wszystkich wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne oraz zakazuje dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny. Dlatego kontrola sądowa postępowania przed Radą w zakresie jej zgodności z tym przepisem powinna sprowadzać się do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Poddanie kontroli sądowej wyników postępowania przed KRS w takiej indywidualnej sprawie nie może natomiast oznaczać, że sąd uczestniczyłby w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego (wyrok Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III KRS 226/13).

Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynika jasno, iż Rada uwzględniła w odniesieniu do wszystkich uczestników postępowania jednakowe okoliczności rzutujące na ocenę predyspozycji poszczególnych kandydatów do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego. Ponadto przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały motywy rozstrzygnięcia Rady nie zawierały elementów pozwalających uznać je za dyskryminujące w stosunku do kandydatury i osoby odwołującej się, a zatem nie mogą przemawiać za słusnością twierdzeń podniesionych w zarzutach dotyczących naruszenia przepisów Konstytucji RP oraz ustawy o KRS. Sąd Najwyższy nie kwestionuje tego, że odwołująca się może być wartościową kandydatką na stanowisko sędziego, jednak nie może to podważać trafności oceny dokonanej przez Radę, której zadaniem jest wybór najlepszej kandydatury spośród zgłoszonych. Z uzasadnienia uchwały, ani z dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania nie wynika, by skarżącej ograniczono dostęp do służby publicznej w wyniku zastosowania dyskryminujących jej kandydatkę kryteriów lub też by KRS zastosowała wskazane w uzasadnieniu uchwały kryteria z naruszeniem zasady

równości. Przypomnieć bowiem należy, że rozpoznając odwołanie od uchwały Rady Sąd Najwyższy nie porównuje kandydatur, ale ocenia, czy uwzględnione przez Radę w danej procedurze nominacyjnej kryteria oceny zostały zastosowane w jednakowy sposób w stosunku do uczestniczących kandydatów.

Zarzut obrazy prawa materialnego dotyczył także art. 33 Konstytucji RP. Wspominany artykuł Ustawy Zasadniczej stanowi, że kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej Polskiej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym. W szczególności mają równe prawo do kształcenia, zatrudnienia i awansów, do jednakowego wynagradzania za pracę jednakowej wartości, do zabezpieczenia społecznego oraz do zajmowania stanowisk, pełnienia funkcji oraz uzyskiwania godności publicznych i odznaczeń. Skarżąca w swoim zarzucie nie wskazała w jaki sposób art. 33 Konstytucji RP został naruszony w postępowaniu przed Radą i w jakim zakresie uzasadnienie zaskarżonej uchwały narusza przywołaną normę konstytucyjną. Również uzasadnienie odwołania milczy co do ww. zakresu. Z tego też względu zarzut nie poddaje się kontroli Sądu Najwyższego, a zatem uznać należało go za nieuzasadniony.

Konstatując, poczynione rozważania prowadzą do wniosku, że skarżąca nie wykazała, aby zaskarżona uchwała była sprzeczna z prawem, toteż Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.k.r.s.